

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemana za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr. če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Je li nam nemščina potrebna?

Vrhunec vse nemške in nemškutarske modrosti je neprestano zatrjevanje, da je nam Slovincem nemščina tako neobhodno potrebna, da brez nje za nas nij spasenja, nij rešitve. Navajajo se v ta namen razni bolj ali manj podprti razlogi in upotreblja se vsa mogoča sofistika in dozdevni dokazi, da bi se mi spoprijaznili s to dan na dan nam priporočevano in usiljevano dobroto.

V prvej vrsti naglašja se, da moramo, ako hočemo občevati in tržiti z Nemci znati nemški in kot dodatek kaže se nam na tisoče Slovincem, ki žive mej Nemci in si le vsled znanja nemškega jezika služijo potrebni vsakdanji kruh.

Ako vzamemo v pretres prvo trditev, moramo najprej odvrniti, da konkurenca naša z mogočno Nemčijo za dlje časa in s primernim vspehom niti možna nij, kajti Nemčija ima ob svojih mejah Švico, Francosko, Belgijo, na morji pa Angleško, s katerimi glede trgovine in obrtnije vzgledno razvitimi državami ne more tekovati. Naravna posledica temu je ta, da Nemčija sili v jedno mer proti iztoku, da tam najde potrebno trgovišče za svoje izdelke, zlasti pa za svoje slovstvene proizvode in surrogate. Kjer pa se jej nudi dobiček, bodi-si v Francoskej ali v Rusiji, nikdar nij tako trmoglava, da bi naglašala neobhodno potrebnost nemščine, marveč lepo mirno in točno dopisuje francoski ali ruski, in vsaka večja firma v Lipsiji, Berlinu ali Hamburgu ima svojega stalnega in dobro plačanega ruskega korespondenta in ne bode preveč rečeno, da je baš v Nemčiji več ljudij, ki znajo ruski, nego v vseh jugoslovanskih pokrajinah. Uzrok tej prikazni je iskati v tem, da je Nemčija v Francozih in Rusih trčila na naroda, ki se vsaj jednako zavedata svoje narodnosti kakor ona. Da je v nas take in tolike odločnosti, pela bi se tudi nam drugačna pesen.

Se ve da, ko bi bil pri nas vsakdo nemščine zmožen, olajševali bi se s tem Nemcem izdatno njihovi trgovinski in obrtnijski, sploh pa sebični nameni, to je njim toliko potrebni most do Adrije in na vzhod. Znanje nemščine pa je tudi krvava potreba za nemško knjigotrštvo, ki za svoje, deloma negodne plodove doma ne dobi potrebnih kupcev in jih tem potom hoče dobiti drugod.

Kar se tiče Slovincem, ki žive mej Nemci, so to po velikej večini rudokopi, hlapci, v obče pa prostaki, ki pridejo malokedaj ali nikoli v dotiko z boljšimi krogi. To so sploh ljudje, ki svojo delavno moč prodajajo po tako nizkej ceni, da je vsak gospodar vesel, ako je v službo dobi, in neovrgljiva je istina, da bi osobito Korošcem, ki se v zadnjem času tako oblastno in ošabno postavljajo po robu, kaj trdo šlo, ako bi jim pri delu ne pomagale slovenske roke. Sicer se je pa v tem oziru uže večkrat ponavljalo, da zaradi tistih, ki gredo po zaslužek mej Nemce, nikakor ne gre kontumacirati ogromne večine doma ostalih, češ, da se morajo zaradi tega učiti nemški.

Rekli smo poprej, da Nemčija sili proti vzhodu, — da je temu istina, to nam priča železni kancelar sam. Uvidevši, da mu je Avstrija na poti, izrekel je krilate besede, da mora Avstrija pomakniti svoje središče tja doli v veliko ogrsko planjavo, in prva etapa na tem premikanji je prisvojenje Bosne in Hercegovine, druge utegnejo še slediti. Razen Bosne in Hercegovine popela se je tudi Bolgarska na političen oder, Srbija in Rumunija pridobili ste podonavskih državah nij še razvite obrtnije, tedaj je tam doli naravno trgovišče za naše proizvode. Vrhu tega pa bode tam doli marsikdo dobil službo in njegovim zmožnostim primerno mesto, kakeršno bi bil v skoraj preobljudenej domovini zaman iskal,

in faktično je dan danes, ko so se te dežele izpod turškega jarma stoprav oprostile in za nas jedva odprle, uže na tisoče Jugoslovancem v njih nastanjenih, kajti ondudaj je za marljive in delavne roke še obilo in dobrega kruha.

Vse te okoliščine pa bodo, ko se razmere stalno uredé, postale za nas še ugodnejše in naravna posledica je, da, ker se mi proti severu in zapadu ne moremo razprostrirati, moramo težiti proti jasnemu jugu in jugovzhodu. Na tem potu pa ne trebamo nemščine, pač pa jugoslovanskih jezikov, ki so nam tako sorodni — in katerih se vsakdo, ki je kdaj pogledal v kako slovensko knjigo v par tednih za silo, v par mesecih pa precej točno priučil. —

V očigled premembam na balkanskem zemljevidu, ki so se do sedaj uže zvršile in tistim, katerih se je še nadejati, menda nij treba obširno utemeljevati in priporočevati potrebo znanja vsaj jednega, v prvej vrsti srbsko-hrvatskega jezika. Mi, ki smo mejaši Hrvatom, učimo se francoskega, angleškega in raznih družih jezikov, hrvatsko pa nam je deveta briga, akoravno tako rekoč na naša vrata bije lepa štokavščina. Potrebno in za bodočnost naše mladine prekorišno bi bilo, ko bi se pri nas predavala vsaj hrvaščina; jako praktično tudi, ko bi se sploh bolj pečali s hrvatsko in srbsko knjigo in z jugoslovanskimi časniki, kateri so pri nas skoraj — bela vrana.

Nemščine gojimo itak veliko preveč. Nemško časopisje nas je uže skoraj preplavilo in mnogo je Slovincem, ki znajo bolje in temeljiteje nemški nego li slovenski, veliko premalo pa taci, ki bi se unemali za slovansko slovstvo in njega proizvode.

Znanje jugoslovanskih jezikov postajalo bode čem dalje tem potrebnejše ter bode v premožnih slučajih nadomestovalo nemščino, koje potrebo nam najmarkantnejše osvetljujejo Magjari, ki imajo brezozirnosti dovolj, da kar naravnost povedo, kakor mi-

LISTEK.

Iz pripovedovalnega sedanjika.

(Spisal Garrulus.)

(Konec.)

Mej tem pride dekle, ki je dobilo list, k tovaršicam in povprašuje po prijateljici iz najvišjega razreda, katerej ima povedati neko naročilo od njenih starišev. Pa kaj je to? Še le sedaj zapazijo, da nij nobene učenke iz omenjenega razreda na dvorišči in vender se počitek uže nagiblje proti koncu. Tudi se nij bila še nobena prikazala na hodniku, kaj le more temu uzrok biti? Saj v tistem razredu ne uči učitelj, ki svoje ure samovoljno podaljšuje s časom postavno počitku odločenim! Uže se napoti učenka v 1. nadstropje, da poišče svojo prijateljico, kar se odpro duri omenjenega razreda; na hodniku začne se razlegati tako silen smeh, kakor ga malokdaj slišiš. V tem trenutku se uže tudi prikažejo deklice same na hodniku ter tečejo smehapolne po stopnicah navzdol na dvorišče, da bi si tam nekoliko glavice razhladile in se

smehu ubranile. Samo jedna modrooka krasna deklica bila je mej njimi, ki bi se bila skoro rajši jokala, nego smejala. Srd jej je bil razplamtil obraz in razvihral lepe temne lase; njena cela prikazen je bila čudno divna in mikavna, pravi uzor žaljene boginje. Vse so se razgubile precej mej drugimi, kajti vsaka je poiskala svoje najljubše tovaršice.

„Kaj se je zgodilo?“ vpraša prijateljica svojo tovaršico; „tak smeh, tak hrup, saj bi se lahko začelo tresti to staro zidovje! Kaj pa ste imele? Povej!“

„Ah draga moja, toliko se še nijsmo nikdar smejale kakor danes! Saj ti je znano, kako skrbi vselej, posebno pa mej učnimi urami naša Tilica, da vsaj za trenutek pozabimo teh prostorov muke in tesnobe. Nij nobene učiteljice, nobenega učitelja na tem zavodu, kojega vedenje in poučevanje ne bi znala celo natanko posnemaje smešiti. Vsako šolsko novost — in saj veš, da jih pri nas ne manjka — zvmemo najprej iz njenih ust, ona je sploh v našem razredu jedini živelj smehu in radosti. Razlika mej drugimi krati in danes je samo ta, da je bila sicer izvrstna igralka na odru, danes pa, v istini silno razburjena, pokazala se je v svojem pravem čutji

in mišljenji. Morale smo jej sicer obljubiti, da ne pove nobena prav nikomur, kar nam je razodela: pa ti, draga mi prijateljica, me gotovo ne izdaš in kakor ti nijmaš pred menoj nobene skrivnosti, tako tudi jaz nečem imeti te jedine pred teboj; samo da mi molčiš kakor smrt!

„Čuj torej. Danes smo potegnile svoje štipendije. Ti je sicer nijmaš, pa znano ti je uže, da jih izplačuje vsak mesec g. vodja, ki je jako previden in redoljuben mož. Zaradi tega ne sme nikdar ves razred ali več učenk skupaj priti v njegovo uradnico, kajti lahko bi nastal kak nered ali kaj drugega. Nastaviti se moramo v vrsti pred njegovo uradnico, ustopiti pa sme vselej le jedna jedina, da potegne svoje groše. Se ve da ne zmanjka pri takih prilikah tudi prav očetovskih besed, s katerimi nas opomina in spodbuja k marljivemu napredovanju in vztrajnosti pri delu. Njegov sokolsk pogled zapazi pri tem celo vsako malenkost, na pr. kako je katera oblečena, ali so lica rudeča ali blede in druge stvari.

Ko smo se danes po končanej tej ceremoniji vrnile v svoj razred, pričakovale smo, da nam bode Tilica imela gotovo zopet kaj zanimivega povedati

slijo in pri katerih se nemščina ne more tako šopiriti, kakor pri nas, kateri so tudi nemškemu „Schulvereinu“ tako posvetili domov, kakor mu je šlo. Ugovarjati utegne kdo, da so Magjari preveč odurni, a baš ta odurnost vodi jih od vspeha do vspeha in nekoliko magjarske odurnosti, brezozirnosti in odločnosti bi tudi nam ne škodovalo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. oktobra.

Državno sodišče je pritožbo „Matice Opavske“ spoznalo za opravičeno. Razzodba govori: „S tem, da je naučno ministerstvo rečenemu društvu zabranilo ustanoviti privaten gimnazij, kršil se je člen XVII. državne osnovne postave. Ugovor inkompetence od strani vladnega zastopnika se odbije, ker se gre v tem slučaju za to, se je li kratila pravica ustanovljenja privatnih učilnic, katera je zagotovljena v členu XVII., kar spada gotovo pod judikaturu državnega sodišča.“ Člen XIX. drž. osn. p. pa da se nj prekršil.

Preiskava vojnega sodišča o **atentatu** Oberdankova v em je končana in ž njo bode kmalu tudi osoda njegova določena. Tožen je dezercije in poskušane umora ter veleizdaje. Prvi zločin zahteva smrt s strelom, drugi s konopcem. Mati Oberdankova je bila na Dunaji, da izprosi pri cesarji milost za sina, ker pa biva cesar v Pešti, odposlala se mu je tja prošnja in mati počaka nje rešitev na Dunaji.

Poročevalec odseka **gališkega** deželnega zbora za zemljišno-odvezno predlogo, Grochol-ski, predložil je danes odseku svoje poročilo, katero se bode obravnavalo najbrž jutri, v zadnji seji. — Dr. Smolka podal se je skozi Dunaj v Pešto k delegacijam.

Evangeljski generalni konvent v **Budapešti** sešel se je v sredo ter bode v prvi vrsti obravnaval o **panslavizmu**. (!) Čudno je na prvi pogled to, da se taka korporacija bavi s tako eminentnim političnim vprašanjem. Umevno pa postane, ako se pomisli, kaj vse imenujejo Ogrji panslavizem. To je namreč madjarom nepovoljna politična prika-zen, ki se ne da odstraniti s postavnim lekom. Mnogo Slovakov je evangeljske vere; konvent bo ugibal, kako bi ubogim, zatiranim Slovakom odvzel še to malo avtonomije, kar je imajo pri svoji crkvi. Madjarski listi javkajo, da bi taka avtonomija Slo-vakov znala postati nevarna državni enotnosti! To avtonomijo hočejo zatreti, pa bodo le ljudstvo v raz-por spravili s cerkvijo in si s tem sami nakopeli mnogo težav na glavo.

Vnanje države.

V **Bruselji** pričel se je 17. t. m. mirovni kongres. Župan bruseljski, Buls, ga je otvoril, kazaje na institut izbranega sodišča, ki naj bi zmi-raj bolj nadomestovalo krvavo orožje pri rešitvi po-litičnih vprašanj; belgijski kralji da so bili uže štirikrat izbrani razzodniki. Hodgson Pratt iz Londona objavil je mnogo dopisov odličnih mož, kakor so Gladstone, Derby, Shaftesbury, Richard, Max Müller in dr., kateri izražajo svoje simpatije s kongresovim smotrom. Lavelaye opomni, da nekedaj se je dala opravičevati želja pridobiti si zemlje, sedaj pa se ima človeška moč v kaj boljega uporabiti. Perriollat iz Belforta obdolžuje parlamente, da so preveč pod-

o zlatih naukih, ki jih je dobila svojej štipendiji na vrh. In res, lepa je bila, katero smo izvedele. Tilica začela je sama, posnemaje vodjin glas: „Lju-beznivo dekle, krasne oči, rudeča ličica, za take kreposti vaš oče nij slep,“ — in še predno so mi te besede prišle do zavesti, sem uže začutila, kako me je s svojimi, po dolgoletnej fabrikaciji cigaretk odebeljenimi prsti včipnil v lice. Hvala Bogu, da sem uže imela svoje groše v rokah. Zavrtim se, da se mu izpod mojih nog prah zakadi pod nos, pla-nem skozi vrata in tečem v naš razred, kar mi je bilo mogoče. Naj se me le še jedenkrat dotakne, spraskam mu obraz, da se bo vse svoje žive dni spominjal na to, kako mi je štipendijo izplačeval, ta plešasti stavec, — in jela je srdu plakati ter z rokama mahati in žugati proti uradnici, kakor da bi jo bil gad pičil.

Me smo se pa smijale, kajti Tilica gotovo nij razumela, da je bila to samo očetovska ljubeznivost; bila se je celo brez vsega uzroka razburila tako silno. Ali jo vidiš, prijateljica, kako je še sedaj srdu rudeča? —

Zvonec se zopet oglasi, šolsko kolo vrti se naprej. —

pirali vojaštvo. Temu ugovarja francoski poslanec Beauquier, ki priporoča univerzalno republiko in trdi, da je Francija za zmirom pozabila na vojno. Sklenile so se štiri resolucije.

Volilno gibanje na **Italijanskem** se vedno bolj širi. Codronchi v Bologni je omenil, da mo-rajso vsi pošteni ljudje resno skrbeti za mir in na-sprotovati državi sovražnim elementom. V zvezi z gospodarstvenimi reformami mora se na vsak način rešiti tudi brambovsko vprašanje. Italija mora uže v interesu miru postati močna, ker le taka more br-niti sredozemsko morje tujih usiljencev. Crispi po-navljal je v Palermi svoje nazore o demokratičnej monarhiji. Kralj da ima podlogo v demokratiji; mo-narhija pa da jamči državi napredek brez potresov; ona da je nekaka republika z dednim predsednikom.

Obravnava proti **francoskim** socialistom v Montceau-les-Mines začela se je v sredo. Obdolžuje se 29 zatožencev, da so hoteli uneti punt in vojno mej sodržavljani, ker so oboroževali prebi-valce, morili in plenili po več občinah in ljudi k temu hujskali. Dotični člen postave kaznuje te zločine s smrtjo ali pa posilnim delom.

Dopisi.

Iz Šiške 19. oktobra. [Izv. dop.] Najlepši kinč vsacega kraja na deželi je cerkev in šola. Sko-raj nij vasi na Slovenskem, da ne bi imela svoje cerkvice ali kake kapelice, nasprotno pa se nahaja mnogo krajev, ki nijmajo še šole. To je sicer žalostno, a kdor pozna razmere na Kranjskem, ne bo se čudil, kajti poslopje za šolo pripravno in spo-sobno stane marsikak stotak in teh pa ravno pri-nas nij veliko. Kadar si, dragi bralec, zapustil za par trenutkov obzidje bele Ljubljane, večkrat si šel na sprehod proti prijaznej Šiški. Skoraj v sredi mej Zgornjo in Spodnjo Šiško, tik velike ceste proti Kranji, dviga se ponosno lepo novo poslopje, šola. 17. t. m. se ta je šola blagoslovila in ob jednom od-prla. Svečanost, katera se v Šiški nikdar več ob-hajala ne bo, treba je, da se malo popiše in da svet zvé, da so tu ljudje za šolo vneti. Zjutraj ob 9. uri zbrala se je šolska mladež v šoli in od tod sta jo gg. učitelja peljala v cerkev. Opomni moram, da je bila šola lepo okinčana. Dve veliki slovenski za-stavi slavili sta v sredi vihrajočo cesarsko, pred šolo pa je stal slavolok s prav primernim napisom: „Vse za vero, cesarja, domovino“. V cerkvi zbralo se je mnogo ljudstva. Na povabilo sl. krajnega šolskega sveta udeležil se je slavnosti tudi preblagorodni gospod pl. Wurzbach, okrajni glavar in c. kr. pred-sednik okrajnega šolskega sveta, dalje gg. Andrej Praprotnik, vodja I. mestne šole v Ljubljani in ud. c. kr. deželnega šolskega sveta in Gerkman, učitelj na vadnici. Iz cerkve šli smo zopet nazaj v šolo, kjer je častita duhovščina opravljala cerkvene ob-rede. Po dokončanem opravilu častitih duhovnov poprime besedo g. pl. Wurzbach, ter v dobri slo-venščini našteje dobrotnike, ki so pripomogli, da se je šola napravila tako hitro. Konečno pa zakliče trikratni živio presvitlemu cesarju Francu Josipu, čemur so pritrdili vsi nazočni navdušeno. Za njim govoril je predsednik krajnega šolskega sveta gosp. Janez Knez. Z lepimi besedami zahvalil se je g. pl. Wurzbachu za vsestransko podporo, kajti le na ta način, da je bil odbor za zidanje šole pod-piran od strani omenjenega gospoda, bilo je mogoče, da se je delo tako hitro in povoljno rešilo. Na dalje je gosp. učiteljema priporočal mladino, in tako izročil jima otroke, da bi pod njihovim vodilom se zlahkali in tako jedenkrat postali pravi domoljubi in zvesti Avstrijci. Opomni je, da naj se goji v njih ljube-zen do naroda slovenskega, ljubezen do bližnjega in neomahljiva zvestoba do prevzvišene habsburške rodovine. Gospod nadučitelj odgovoril je v imenu učiteljstva, ter zatrjeval, da se bo od strani učiteljev vse storilo, kar bo mogoče, da se smoter do-seže, ki ga današnja šola doseči more.

Po dokončanem govoru šli smo v cerkev ter smo imeli priliko slišati izvrstno petje čitalniškega zbora šišenskega. Takega petja ne sliši se hitro kje na deželi, kajti ne le da lepo pojo, reči se mora, da so izšolani pevci. Po maši pa se je vršila glavna točka.

Otroci, ki so skoraj dve uri morali stati nena-vadno mirno, bili so trudni in mogoče, da tudi lačni.

Zato pa je skrbela gospa Knez; napravila je zajutrek vsem otrokom. Dobili so vsak skledico kave, žemljo, jedno štruco in nekoliko sladkarij. To je bilo ve-selje; zagotovljen sem, da nikdar ne bodo zabili otroci dne 17. oktobra 1882. Zabiti ne smem, da so tudi možnarji svojo dolžnost izvrstno spolnovali. Mej mašo in sploh vso slavnostjo pokali so možnarji tako, da se je odmev daleč okrog razlegal. Ko so bili otroci z okrepčilom odpravljeni, zbrali smo se pri „Ančniku“ ter smo pri kozarci rujnega vinca še marsikatero pametno in pošteno rekli. Banketa ude-ležil se je tudi preblag. gospod pl. Wurzbach, ter mnogo pripomogel, da je bila navdušenost nena-vadna. Pevci pa, ki so nas tudi mej banketom raz-veseljevali z lepimi narodnimi pesni, nam ostanejo nepozabljivi. Radoslav Ž . . . e.

—o. **Z Dnaja** 18. okt. [Izv. dop.] (Za-ušnica naučnemu ministerstvu.) Društvo „Matice Opavska“ hotelo je na svoje stroške pre-skrbeti zatiranim Čehoslovanom v Šleziji česk nižij gimnazij v Opavi. Društvo to dokazalo je, da ima vsega potrebnega in pripravnega za tak zavod, in da se je tudi „Ustredni Matice školska“ v Pragi zavezala, leto za letom dajati obilno podpore no-vemu gimnaziju. Ali naučno naše ministerstvo je odbilo to prošnjo ter nij hotelo dovoliti slovanskega zavoda, češ, da v Opavi českega gimnazija potreba nij ter da društvo „Matice Opavska“ sploh ne utrpi toliko, da bi moglo skrbeti za potrebe tacega gim-nazija. „Matice Opavska“ je bila torej prisiljena klicati na pomoč državno sodišče ter naučno mi-nisterstvo zatožiti, da ta oblast krši čl. XVII. in čl. XIX. osnovnih državnih postav. Predvčerajnim se je stvar ta obravnavala pred državnim sodiščem, katero vodil je viceprezident dr. Habětinek. Društvo „M. O.“ zastopal je državni poslanec vrli dr. Fanderlik. Naučno ministerstvo pravi v svojem zagovoru, da državno sodišče nijma besede niti sodbe v tej zadevi, ter dovoljevati gimnazije, to je dano „na prosto voljo“ jedino le oblastnijam uprav-ljajočim, — dalje, da Opava ne potrebuje čes-kega gimnazija, kateri vzdrževati društvo „M. O.“ niti v stanu nij. Dr. Fanderlik pobijal je z mojster-sko besedo prazne marnje naučne naše oblasti in vrlo ganil visoke člane sodišča, katerega večina je še zmirom centralističnega, Slovanom celo nepri-jaznega mišljenja. Osobito pa je dr. Fanderlik po-udarjal, da je imelo naučno ministerstvo uže naprej to misel, da prekrši v Šleziji član XIX. ter čez noč usili Čehom v Šleziji nemško „kulturo“. Tako po-četje, reče dr. Fanderlik, je nezakonito in nečloveško — in s temi besedami posebno vz-buri državnega sodišča visoke člane! Zastopnik na-pučne vlade, ministerijalen svetnik pl. Spaun trudil se je na to dokazati, da ima naučno ministerstvo prav — a pri tem pokazal je svojo nevednost tako sijajno, do bi mu bilo dati znani svet: „kopita sodi naj kopitar!“ Vsega vredno pa je bilo to, kar je povedal nazadnje, rekši: „Čehi v Šleziji ne potre-bujejo nikakoršnega gimnazija, kajti oni so večji del sami obrtniki, hlapci in dninarji!“ Dr. Fander-lik rekel je z ozirom na zadnje razzaljive besede, da ná-nje nij vredno odgovarjati, ter da jih samo zavrne. — Bilo je vse nekako vzburljeno, ko dr. Habětinek to obravnavo zaključil ter izjavi, da hoče razzodbo drž. sodišča v tej zadevi naznaniti drugi dan opoludne. To bilo je včeraj. Tedaj bilo je visoko naučno ministerstvo obsojeno, da se je pregrešilo proti XVII. članu dr-žavnih postav, ter da nij imelo nobega razloga prepovedati českega gimnazija v Opavi!

Ta razzodba visokega državnega sodišča bode brez dvombe veselo iznenadila vse kroge, kjer se še pravica sveta ceni in spoštuje! Naučno naše ministerstvo je pa skusilo, da mu nij vse na „prosto voljo“ dano! In to je tudi tolažba za nas Slovence.

Iz Sevnice 19. oktobra. [Izviren dopis.] Še le sedaj se je nam Sevnčanom posrečilo zve-deti, na kakov način se je od tukajšnjih treh odpad-nikov dunajsko-berlinski „Schulverein“ prosil za nem-ško šolo. Naštelo se je namreč, da je v Sevnici okolo 30 otrok nemške narodnosti, v resnici pa je

samo troje nemških otrok. To zvedeli smo neposredno od nemškega „Schulvereina“ dunajskega. S tacimi ljudmi, ki resnici tako bijejo v obraz, nij boja. Brežki komisar pa je, ko je bil 16. oktobra tukaj uradni dan, izrazil se, da ne stojé nobene zapreke proti dovolitvi nemške šole v Sevnici. Ali kar on ne ve, to vemo Sevnčanje, da je nemška, čisto nemška šola pri nas politična demonstracija, in šola pa s politiko nič nijma opraviti. Če bodo naše šole prenapolnjene, oglasili se bomo sami za razširjenje brez Dunajčanov in brez odpadnikov. Na Dunaji živi tisoč in tisoč Čehov, a deželni šolski svet jim nij dovolil češke šole, naš deželni šolski svet bi pa za 3 nemške otroke dopustil nemško šolo. Rojaki, postavimo se v bran za svoj jezik, o katerem piše profesor Strahl v Bonnu: „Die Slaven reden in verschiedenen Dialekten eine Sprache, deren Uridiom bei einigen derselben gleich den alten Egyptern und den Hindus als besondere heilige Sprache nur bei gottesdienstlichen Handlungen noch heutzutage im Gebrauche ist. Ihrer manigfaltigen und doch natürlichen Inversionen wegen, kann sie nur mit der edlen Sprache der Hellenen verglichen werden. — In nemški Herder pravi: „Kein grösserer Schaden kann einer Nation zugefügt werden, als wenn man ihr den Nationalcharakter, die Eigenheiten ihres Stammes und ihrer Sprache raubt.“ In dalje pravi: „Hat wohl ein Volk etwas lieberes als die Sprache seiner Väter?“

Govorilo se je celo, da se je uže nemški učitelj tukaj prikazal, kar pa ne verjamemo, ker se je poprej govorilo, da se je za to službo baje oglašil nek profesor s Trsta, ter obljubil to službo prevzeti brezplačno. To bi pa bilo ravno prav, ker je Tirolec in je uže 40 let star. Tudi mu bo prilično, ker stanuje blizu šole.

Gospodu Smrekarju pa bodi povedano, da bode v kratkem od vseh ljudij tako osamljen, kakor je zdaj g. Kavčič. On se je od nas domačinov ločil, in mi tudi ne maramo več zauj. Kdor nij z nami, je proti nam. Vsaka krivica se maščuje.

Domače stvari.

— (Jour fixe) literarnega in zabavnega kluba je jutri zvečer ob 8. uri pri Tavčarju.

— („Tagespost“) v svojej 280. številki s 17. dne t. m. priobčuje dopis iz Ljubljane, v katerem se širokoustno laže, da mnogobrojne vojaške patrole in policaji korakajo po mestnih ulicah in cestah, da vzdržujejo mir in branijo neredne vojaških novincev, ki na najpodlejši način nadlegujejo mimo-idoče, da se opazuje pri tem velika razlika mej nemški govorečimi Kočevci, ki mirno stopajo proti vojašnici in mej slovenskimi rekruti, ki delajo največji hrup. — Vsa ta vest je perfidna laž in gotovo bode vsakdo priznal, da se rekruti leto za letom dostojneje obnašajo in da sploh nikdo nij bil nadlegovan. Lažnjivemu dopisniku čestitamo na toli obširno razvitih ušesih, da mu je bilo možno čuti taka v Ljubljani nikomur znana grozodejstva, „Tagesposti“ pa na njenem dopisniku, ki je graške tete vseskozi vreden.

— („Pokrok“ in „Národní listy“) pri-našata feljtone o slovenskih pokrajinah. V „Pokroku“ opisuje Bled in gorenjsko stran dr. Kajzl, ki je letos bival na Gorenjskem, v „Národnih listyh“ pa g. Mokry. Če nam bode možno, bomo priobčili vsaj glavno vsebino teh listkov.

— (Iz Idrije) se nam piše 18. okt.: Slavna c. kr. deželna vlada potrdila je pravila društva vojaških veterancev v Idriji. Vsled tega sklical je g. Herman občni zbor v dan 1. t. m. Pravico, tega občnega zbora udeležiti se, imeli so tudi častni in podporni udje. Od podpornih udov imeli smo v svojej sredi velečislana g. V. Trevena. Gospod Herman začel je zborovanje z živio-klicem na presvitlega cesarja Franca Josipa I., potem pa je razložil namen društva. Pri volitvi načelnika izvoljen je bil jednoglasno g. Herman, kateri uže dosti dela in se trudi za društvo. Za tem bili so tudi jednoglasno izvoljeni: g. Pleško za podpredsednika, g. Franc Šinkovec za blagajnika in g. Franc Vončina za tajnika, potem polistkih 8 odbornikov, mej katerimi

so zopet pravi in pošteni možje, kateri bodo res delali v prid društva, in tako smemo biti ponosni na novosestavljeni odbor. Nas Idrijčane veseli, da nas merodajni krogi podpirajo in smo veliko hvalo dolžni gospodu L., ker je pripomogel, da se je za vseh 60 veteranov omislila tako okusna uniforma.

— („Sadjerejsko društvo za Spodnji Štajer“) Ker je c. kr. namestnija v Gradci uže potrdila pravila, se skliče prvi občni zbor tega društva na nedeljo 5. novembra t. l. popoldne v Šentjur na južnej železnici. Volilo se bo tedaj ravnateljstvo društva in upisovali se bodo novi udje.

— (Okrajnim živinozdravnikom) za vranski in gornjegradski okraj s sedežem v Mozirji imenovan je g. Martin Jelovšek.

— („Hrvatske Vile“) došel nam je družega tečaja prvi vezek, ki donša slike: Fran Kurelac. — Jesen. — Grad Bakar. — Kozak na Dnjepru. — Car Aleksander III. — Na severnom ledenom moru. — Potem pesni: Ima časa. — A. H. — Jesen. — Tugomil. — Spisi v prozi: Urotnici. Izvirna historično-narodna pripoved. Piše A. Joso Gržetič. — Adalgisa. — F. Afrič. — Dvie tri o piču. — Vlado Kolarovič. — Bartek pobjeditelj. — Fran Kučinič. — Hrvatsko kazalište. — P. Marinkov. — Listak. — Kot priloga je tej številki pridejan modni list „La Mode universelle“ z lepimi modnimi prilogami in vrezki oblek. S tem je „Hrvatska Vila“ pričela pravo konkurencu z nemškimi modnimi listi in naše narodne gospe nijmajo sedaj več izgovora, da nij slovanskega modnega lista. „Hrvatsko Vilo“, ki v bodoče izhaja po dvakrat na mesec in prinaša zares bogato tvarino (za vse leto stane 10 gld.) prav toplo priporočamo slovenskemu občinstvu, osobito pa čitalnicam in kavarnam, ker je ta list zares dejanske podpore vreden. Uredništvo „Vile“ se svojemu programu: „iztusi sve njemačke listove iz hrvatskih kučah“ nij izneverilo, marveč delalo je do sedaj z redko požrtvovalnostjo ter zaslužilo javno pohvalo.

— (O morilci Havraneku) poroča obširno „Slovenski Gospodar“ mej drugimi iz Čadrama: Včeraj na god sv. Terezije se je pri nas silno hudodelstvo, ali morebiti bolje rečeno, nesreča zgodila. Znani morivec Schönwetterjeve rodbine, Ludevik Havranek, ki je v Konjicah vzrastel, se je zadnji čas po Pohorji potikal in je prišel v jutru še pred 4. uro v Gorici zunaj Oplotnice k čevlarju A. Ungaru z besedami: „Gelobt sei Jesus Christus; jetzt wird angefangen“; potem vzame hitro koračun (nož) v roke, ter vseka ženo Katro parkrat po glavi, in ko se mož v bran postavi, je njega začel tudi po glavi in kjer je mogel sekati, in ker so otroci Karol, Jožef in Anton v postelji upili, je tudi te strašno razmesarili in sicer zadnja tako, da nij upati ozdravljenja, ker imata čepinji do možgan razbiti. Karol ima sicer pet ran na glavi, a te nijso smrtno; mož in žena sta pa oba v smrtni nevarnosti, le starejša hči Jozefa in rokodelski učeneč sta zbežala in nijsta ranjena. Ko je pa vse tako neusmiljeno norljavi hudobnež razmesaril, je še kočó užgal, in mož in žena sta morala zadne moči napeti, da sta ranjene otroke tje vun znosila in potem sta večkrat omedlela. Koza, jedno prase in živež je zgorel. Po storjenem zločinu se je Havranek podal proti sv. Kunigundi.

— (Preminoli ste) da nihče ne vé kam: 4letna deklica M. Črnogova od sv. Ane v Slov. Bistriškem okraji in 14letna služkinja Alojzija Kraf na Planini.

Vabilo.

P. n. gg. društveniki in č. gg. pevi ljubljanske čitalnice vabijo se najuljudnejše v

„Sokolski“ jour-fixe,

kateri bode jutri v soboto 21. dan t. m. zvečer ob 8. uri v Schreinerjevej pivnici na sv. Petra predmestji.

Program je obširen in zanimljiv.

Na zdravje!

V Ljubljani, v 19. dan oktobra 1882.

Odbor „Sokola“.

Razne vesti.

* (Nove stavbe v zlatej slovanskej Pragi.) V zadnjih 12 letih sezidalo se je v Pragi 136, v predmestih pa 1050 novih poslopij. Praga šteje zdaj 3405, njena predmestja pa 2051 hiš. Prebivalstvo v Pragi se je od l. 1869 zmanjšalo od 157.713 na 155.818, v predmestjih pa se je povišalo od 40.400 na 90.509 duš.

* (10.000 kilogramov dinamita) odpošlje v kratkem dunajska firma iz Pasave via Zemun v Beligrad. Da se pride vsakej nesreči v okom, zaukazal je minister notranjih zadev — kakor poroča „Nemzet“ — oblastnjim vseh mest ob Donavi, naj pazijo, da se pri prevažanju strogo izpolnujejo naslednji predpisi: 1. Na nobenej ladiji ne sme se prevažati več, nego 2000 kilogramov; 2. Prihod ladij mora se telegrafično naprej naznanjati. 3. Pred prvo ladijo mora se pol ure spredaj voziti čoln s črno zastavo, da naznanja prihod nevarnega blaga. 4. Ladije morajo biti po pol ure vsaksebi. 4. H kraju smejo ladije le v oddaljenosti pol ure od vsacega mesta in vsake vasi.

* (Žganje v Nemčiji.) V Nemčiji, v državi bogaboječnosti in npravnosti, kjer stari Viljem pije „Doppelkummel“ železni kancelar pa rum in „cognac“ kakor vodo, povzije se strašno veliko žganja. Na leto pali se 3,484.675 hektolitrov žganja v vrednosti 193,547.200 mark, tedaj pride na vsacega prebivalca 21 litrov žganja na leto.

* (Kitajska lokavost.) Kongres v Washingtonu vzprijel je pred nekoliko tedni zakon, po katerem je priseljevanje kitajskih delavcev v Združene Države za bodočih deset let prepovedano. Dovoljeno pa je priseljevanje kitajskih gledaliških igralcev, ker taki ne spadajo mej delalce. Vsled tega izkrcujejo se sedaj Kitajci pod naslovom „glumačev“, ki se pa pozneje izpremene v težake. Pred nekoliko dnevi odplula je s Kantona v San Francisco ladija, ki je imela 300 tacih gledališki igralce v na krovu.

* (V balonu.) Neki zrakoplavec vzel je pri svojem izletu v balon mlado gospico, v katero je bil smrtno zaljubljen. Dospevši kaci 2000 metrov visoko, misli da je ugodna prilika, odkriti jej svojo ljubezen. Gospica vsled te nepričakovane izjave prestrašena vzklikne: „Nehajte, nehajte, gospod, niti besede več . . . sicer kličem na pomoč!“

* (Dober odgovor.) Znani francoski slikar Roqueplan pozval je nekdanj voznika, ki je imel v voz upreženega jako mršavega konja, in ga vpraša, koliko zahteva za vožnjo v Vincennes. Voznik nekoliko premišljujoč, reče naposled: „Sedem frankov in 50 centimov“. Roqueplan, nevoljen nad tim prenapetim zahtevanjem, odvrne: „Dragi prijatelj, saj vas nijsem vprašal, koliko zahtevate za svojega konja!“

Narodno-gospodarske stvari.

Tržaška razstava.

(Dalje.)

Zupan Matej na Breznici dobro in ceno sukno s precejšnjim prometom.

Korzika Alojzij lastnik umetnega trgovinskega vrtnarstva v Ljubljani se je tudi povoljno udeležil razstave. Njegov velikanski bouquet oziroma venec, ki ima naslov firme v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku umeteljno iz samih cvetic sestavljen, je gotovo mučno delo, ki je pa bilo v našem listu itak uže popisano na drobno. Konci venca so nekoliko predolgi in kvarijo sicer ugodni vtis.

Matija Ozbič v Kamniku izdeluje prav lepe predmete iz imitiranega marmorja, iz mej katerih bi zlasti omenjali njegov tabernakel in lepe ploče, priporočevaje njegove proizvode župnijskim predstojništvom, ki bodo gotovo zadovoljna s skrbno izdelavo, lepim okusnim delom in trpežnim materijalom.

Sirarska zadruga v Bohinji, za katero si je največ zasluge pridobil gospod Janez Mesar, župnik v Bohinjskej Bistrici. Ta zadruga dogotovi na leto baje do 40.000 kilogramov sira, ki je jako priljubljen in na dobrem glasu. Ker je ta zadruga vspešno konkurirala z najboljšimi avstrijskimi sirarjami in dobila najvišje odlikovanje, namreč častno diplomo, nadejamo se, da bode polagoma bohinjski izdelek vender odstranil švicarski in italijanski sir, da tako do sedaj iz dežele pošiljani denar ostane doma. V ta namen naj bi rodoljubi po vseh krajih naše dežele le delovali po svojej moči.

Predilnica v Ljubljani, znana po imenu „Spinnfabrik“, razstavila je svoje mnogovrstne izdelke, kateri so pri strokovnjakih in trgovcih sploh na dobrem glasu. Kakor nas veseli, če ta ali oni zavod vspešno napreduje, vender moramo pri tej priliki javno izreči, da je vodstvo narodnej stvari presovražno, da si ima mnogo in izdatne kupčije baš z narodnimi krogi.

Planinska zadruga Razor v Pulubinu, gosp. M. Jonko v Bovci in J. Kovačič v Tol-

minu razstavili so sir in surovo maslo in bili zaradi izvrstnih izdelkov vsi odlikovani.

J. Rasser puškar v Borovljah izdeluje puške po 5, 6, 10 do 80 in več goldinarjev. Delo je lepo in dobro, ker so Borovljani začeli posnemati Belgijance tako srečno, da uže sedaj ž njimi tekmujejo. Gosp. Rasser bil je tudi toliko oziren, da je napravil precejšen slovenski napis „Vsakovrstno orožje“. Kakor se nam poroča iz verodostojnega vira, imajo Borovljani sedaj toliko naročil, da je ne morejo niti izgotoviti in da je uže nastalo vprašanje, bi li ne godilo pričeti izdelovanje pušek in jednacega orožja i v našej Kropi in Kamnigoric, katerima bi ta nova obrt bila gotovo na veliko korist.

Isto tako bi bilo opozoriti naše fabrikante železnih in jeklenih izdelkov, da se firma J. Keusch-Söhne v Kremsu specifično peča le z izdelovanjem trsnih škarij, da pa izmed vseh naših fužinarjev niti eden nij razstavil tacih škarij, akoravno se pri nas, v vinorodnem kraju, ne manjka povpraševanja po tem neobhodno potrebnem orodju, katerega se vsako leto na stotine poproda.

Omeniti bi bilo še naših čebelarjev: Mihe Ambrožiča v Mojstrani in Reppe Janeza na Jesenicah, ki se tako racionelno pečata s čebelorejo, da se jima konkurence niti bati nij.

V razstavi ovočja in cvetlic opazovali smo pridelke zlasti iz tržaške okolice; tu „Orto pomologico di Rojano“, tam „Orto pomologico di Basovizza“ — Opčina, Catinara, v katerih rode hruške in jabolane itd. res lep sad. Od sv. Križa doposlan je bil lep grozd s karakterističnim imenom „pagadebiti“. Če ima vinograd veliko tacih grozdov, potem je lahko plačevati dolgove.

Jedini v tem oddelku, ki je imel samo slovenske napise, bil je Luka Žerjav iz Boršta. Razstavil je šest tednov star, pa uže jako lep krompir, potem razno grozdje: Rizling renski, penela, rofoš, opšček, raztresenec, malvazija, penjolec, glera siva, glera bela itd.

Rudolfo Pibernik v Borštu posebno velike in lepe jabolka in hruške, isto tako tudi Villa Mirasassi v Sežani, ki se sme ponašati z lepim grozdom. Najobilnejše grozdje pa je razstavila Dalmacija, ki sicer nij toliko, da bi je morala dva nositi na drogu, kakor v obljubljenej deželi, ki ima pa vendar poštene dimenzije.

(Dalje prih.)

Darila za „Národní Dom“.

Prenesek	6731 gld. 90 kr.
G. Josip Nakus, župnik na Planini pri Ipavi	2 " — "
G. Fran Šumi v Ljubljani	2 " — "
G. Jazbec v Zagrebu	1 " — "
Vesela družba v gostilni g. Tomšiča v Trebnjem	1 " — "
G. Florjančič Franjo, zastopnik „Slavije“ v Žužemberku	1 " 38 "
Rodoljubi v Novej vasi:	
G. Matej Rutar	1 gld. — kr.
G. Janez Čibašek, župnik	1 " — "
G. Fran Klinar	30 " — "
G. Fran Hreščak	25 " — "
G. Ivan Milavec	25 " — "
G. Fran Tome	25 " — "
G. Fran Vesel	1 " — "
G. Jarnej Zgonec	20 " — "
G. Karol Turk	10 " — "
G. Matija Pirnat	10 " — "
G. Ivan Zakrajšek	20 " — "
G. Ivan Tome	20 " — "
G. Jože Zgonec	20 " — "
G. Jože Bečaj	15 " — "
G. Jakob Lah	10 " — "
G. Jakob Turk	20 " — "
Vkupa	5 " 50 "
G. Gašpar Križnik v Motniku	1 " — "
Iz pušic v gostilnah g. Jan. Bončarja in Ant. Plešnarja v Črnem Vrhu	1 " 60 "
Iz Serajeva:	
Gg. Fran Oblak, Josip Dobida, J. Pogorelec in J. Premrov po 1 gld., vkupa	4 " — "
G. Anton Ukmar, župnik v Ligi nad Kanalom	2 " — "
Gospa Hribarjeva v Ljubljani	5 " — "

Zastopniki banke „Slavije“:	
G. Anton Mrva na Vačah	1 gld. — kr.
G. Anton Marinič v Podravljah	1 " 45 "
G. Davorin Pavlovčič v Cerknici	3 " — "
G. Ivan Nastran v Radomlji	1 " 27 "
Iz pušice v kavarni „Karl“	— " 42 "
Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani	400 " — "
Vkupa	7170 gld. 52 kr.

Meteorologično poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
17. oktobra	Ob 7. uri zjutraj	735.35 mm.	+ 8.6°C	brezvetrije	oblačno	14.00 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	735.86 mm.	+ 13.2°C	brezvetrije	oblačno	
	ob 9. uri zvečer	736.98 mm.	+ 11.0°C	slaboten vzhod	oblačno	
18. oktobra	ob 7. uri zjutraj	735.81 mm.	+ 11.0°C	slabotna burja	oblačno	18.50 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	736.20 mm.	+ 12.4°C	slabotna burja	oblačno	
	ob 9. uri zvečer	736.80 mm.	+ 10.6°C	slaboten vzhod	oblačno	
19. oktobra	ob 7. uri zjutraj	737.16 mm.	+ 9.8°C	slaboten zahod	oblačno	0.25 mm. dežja.
	ob 2. uri popoldne	738.68 mm.	+ 14.6°C	slaboten vzhod	oblačno	
	ob 9. uri zvečer	739.10 mm.	+ 10.0°C	slaboten zahod	oblačno	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk se je sicer povsod za nekoliko vzdignil, vendar ne tolikanj, da bi bil ugodno uplival na vreme; sploh je bil pa precej enakomerno razdeljen; razloček mej maksimumom in minimumom ne posebno ekstremen. Vetrovi so postali za spoznanje močnejši in so se jeli sukati proti vzhodu. Temperatura je nekoliko pala in bila povsod ali podnormalna ali pa k večjemu normalna; razločki mej maksimumom in minimumom so bili precej neznatni. Nebo je bilo še vedno večinoma popolnem ali pa vsaj deloma oblačno; vreme še vedno nestanovitno ali celo deževno.

Umrli so v Ljubljani:

18. oktobra: Ana Sdoušek, železniškega sprevodnika hči, 13 let, sv. Petra cesta št. 57, Pyaemie. — Amalija Turk, mizarjeva hči, 2 mes., Hrenove ulice št. 19, za slabostjo.

V deželnej bolnici:

12. oktobra: Marija Ambrož, gostija, 66 let, za pljučnim emphysemom.
13. oktobra: Miha Urančič, gosač, 59 let, za zlatenico. — Janez Černe, ključar, 41 let, za oslabiljenjem močij
14. oktobra: Lenka Hafner, gostija, 65 let, za vodenico.
16. oktobra: Anton Hribar, rezbar, 40 let.

Tujci:

19. oktobra.

Pri **Slonu**: pl. Scheuga iz Gradca. — Dralka iz Radovljice. — Schnabl iz Gorice. — Mühlstein z Dunaja. — Vidmar iz Zavrha.
Pri **Malič**: Ott z Dunaja. — Dr. Rohaček iz Zagreba. — Lininger iz Maribora. — Buckenmajer z Dunaja. — Wašner iz Motnika.
Pri **avstrijskem cesarju**: Dobnar iz Velike Doline.
Pri **bavarskem dvoru**: Remar iz Trsta. — Steiner z Dunaja.

Dunajska borza

dné 20. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	76 gld. 80 kr.
Srebrna renta	77 " 45 "
Zlata renta	95 " 40 "
5% marcna renta	92 " 60 "
Akcije narodne banke	839 " — "
Kreditne akcije	310 " 25 "
London	119 " 35 "
Srebro	— " — "
Napol.	9 " 47 "
C. kr. cekini	5 " 66 "
Nemške marke	58 " 45 "
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 119 " — "
Državne srečke iz l. 1864	100 " 171 " 25 "

4% avstr. zlata renta, davka prosta	95 " 40 "
Ogrska zlata renta 6%	119 " 50 "
" " " 4%	87 " 20 "
" " " papirna renta 5%	86 " 35 "
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104 " — "
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 115 " 75 "
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zast. listi	118 " 30 "
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	97 " 75 "
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106 " 25 "
Kreditne srečke	100 gld. 174 " 75 "
Rudolfove srečke	10 " 19 " 25 "
Akcije anglo-avstr. banke	120 " 124 " 80 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	232 " 50 "

Divjih kostanjev in želoda

vsako mero kupujeta trgovca

Matič in Pliker

(671-2) v Celji, Kolodvorske ulice št. 97.

500 zlatov

plačam onemu, kdor pri vporabljanji

Kothejeve zobne vode

I steklenica 35 kr., še kedaj čuti zobne bolečine ima iz ust duh.

J. G. Kothe,

umirov. dvorni založnik v Mödlingu pri Dunaji, vila Kothe.

V Ljubljani dobi se jedino le pri lekarji Jul. pl. Trnkočyji in v vseh lekarnah, droguerijah, parfemerijah, prodajalnicah galanterijskih rečij itd. na Kranjskem.

Marijinceljske kapljice za želodec,

nepresežno izvrstno zdravilo zoper vse bolezni v želodci,

in nepresežno zoper neslast do jedi, slabi želodec, smrdečo sapo, napihenje, kislo podiranje, ščipanje, katar v želodci, zgago, da se ne nareja pecek in pšeno in slez, zoper zlatenico, gnjus in bljuvanje, da glava ne boli (če izvira bolečina iz želodca), zoper krč v želodci, preobloženje želodca z jedjo ali pijačo, črve, zoper bolezni na vrani, jetrah in zoper zlato žilo.

Glavna zaloga:

Lekar C. Brady, Kremsier, Moravsko.

Jedna sklenica z navodilom, kako se rabi, stane

35 kr.

Prave ima samo: V Ljubljani: lekarna Gabriel Piccoli, na dunajske cesti; lekarna Josip Svoboda, na Prešimovem trgu. V Novem mestu: lekarna Dom. Rizzoli; lekarna Josip Bergmann. V Postojni: Anton Leban. V Gorici: lekarna A. de Gironcoli. V Ajdovščini: lekarna Michael Guglielmo. V Celji: lekar J. Kupferschmid. V Kranju: lekar Drag. Šavnik. V Kamniku: lekar Josip Močnik. V Radovljici: lekar A. Roblek. V Sežani: lekar Ph. Ritschel. V Črnomlju: lekar Ivan Blažek.

Svaritev! Ker se v zadnjem času naš izdelek posnemlje in ponareja, zato prosimo, naj se kupuje samo v zgoraj navedenih za'ogah in pazi naj se osobito na ta znamenja: Prave Marijinceljske kapljice za želodec morajo imeti v sklenico vtisneno besede: Echte Mariazeller Magentropfen — Brady & Dostal — Apotheke; sklenica mora biti zapečaten z našim originalnim pečatom, na navodilu za rabo in na zavitku, na katerem je podoba Marijinceljske matere božje, mora biti poleg te podobe utisneno sodnijsko spravljenost varstveno znamenje in zavoj mora biti zapečaten z našim varstvenim znamenjem. Izdelki podobnega ali istega imena, ki nemanjajo teh znakov isinitosti, naj se zavrejo kot ponarejeni in prosimo, naj se nam taki slučajji takoj naznanijo, da bodo sodnijski kaznovani izdelovalci in prodajalci. (487-58)

Plzensko pivo.

Jemljemo si čast najuljudneje naznaniti, da bodemo začeli z 19. oktobrom razpošiljati svoje pivo ter da mu nastavimo naslednje cene: gotovih 13.50 gld. za hektoliter iz kolodvora plzenskega, prazne sode franko Plzen retour, — ali pa 18.80 gld. „ „ iz naše zaloge: pri gospodu F. Schediwy, Gradec, Annenstrasse 35, prazne sode franko Gradec retour.

Poudarjaje, da je to pivo izvrstne dobrote, nadejamo se prav obilih naročil

z visokim spoštovanjem

Meščanska pivovarna v Plznu, osnovana l. 1842.

(672-1)

(Ponatisk se ne plača.)

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armič.

Lastnina in tisk „Národne tiskarne“.